

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat

Kapitali 1

Aalajangersakkat nalinginnaasut il.il.

§ 1. Siusinaartumik pensionisianik pisartagaqarnissamut pisinnaatitaanermut, qinnuteqartup danskisut innuttaassuseqarnissaa piumasaqaataavoq.

Imm. 2. Tamatumanili atuutinngilaq:

- 1) Inunnut Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaanni pineqartunut.
- 2) Inunnut qinnuteqarneq sioqqutilaarlugu sivikinnerpaamik ukiuni pingasuni Kalaallit Nunaani aalajangersimasumik najugaqarsimasunut.

§ 2. Siusinaartumik pensionisiaqalerniarnermut piumasaqaataavoq, qinnuteqartup Kalaallit Nunaanni, Nunat Avannarliit arlaanni imaluunniit nunami EØS-ip isumaqatigiissutaanik akuersisimasumi aalajangersimasumik najugaqartuunissaa.

§ 3. Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut piumasaqaataavoq, 15-inik ukioqalernermiit aammalu maleruagassat atuuttut toqqammavigalugit utoqqalinermi pensionisiaqalernermiit sivikinnerpaamik ukiuni pingasuni Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi Savalimmiuniluunniit aalajangersimasumik najugaqarsimanissaq.

§ 4. Inatsisartut inatsisaanni matumani aapparisaq naatsorsuunneqartoq tassaavoq siusinaartumik pensionisiaqartup katissimallugu aapparisaq, nalunaarsukkamik aapparisaq, imaluunniit katissimanermut assingusumik sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi aapparisimasaa.

Imm. 2. Aappaasoq isumaginninnerup iluani ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut aaliangersimasumik najugalittut nuuppat, siusinaartumik pensionisiaqartoq kisimiittutut isigineqassaaq.

Kapitali 2

Pisartagalersinnaaneq katersisarnerlu

§ 5. Inuit 18-inik ukioqalersimasut taamaattorli sulisinnaassutsimikkut timikkut tarnikkulluunniit innarlerneqarsimasut, siusinaartumik pensionisianik pisartagaqalersinnaatitaapput.

§ 6. Siusinaartumik pensionisiat inunnut timimikkut imaluunniit eqqarsartaatsimikkut ataavartumik innarlerneqarsimasunut pisartagarilersinneqarsinnaapput.

§ 7. Tamakkiisuusumik siusinaartumik pensionisiaqarsinnaatitaassagaanni, piffissami 15-inik ukioqalernermit siusinaartumik pensionisiaqalersinneqarneq sioqqullugu Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi Savalimmiuniluunniit sivikinnerpaamik piffissap 5/6-ani najugaqarsimanissaq piumasaqaataavoq. Tamakkiisuusumik siusinaartumik pensionisiaqalernissamut piumasaqaat eqqortinneqarsimanngippat, siusinaartumik pensionisiat aningaasartaasa amerlassusiat piffissap najugaqarfiusimasup aamma 15-inik ukioqalernermit pensionisiaqalersinneqarneq sioqqullugu piffissap 5/6-ia tunngavigalugit aalajangersarneqartassapput.

Kapitali 3

Siusinaartumik pensionealersinnaanermut qinnuteqarneq, qulaajaavigineqarneq sulilersitsiniaanerlu

§ 8. Siusinaartumik pensionisiaqalersitsisinnaanerup isummerfiginnginnerani, sutigut tamatigut qulaajaanikkut misissuiffigineqassaaq, ilumut qinnuteqaateqartoq sulileqqissinnaanissaa siunertaralugu suliniuteqartoqarsinnaanersoq, taamaattorli takujuk § 9, imm. 2.

Imm. 2. Qinnuteqaateqartoq qulaajaaffigineqassaaq. Qulaajaanermilu ersersinniarneqassallutik qinnuteqaateqartup piginnaasai, ilumut qinnuteqaateqartup sulisinnaalernissaq siunertaralugu suliniuteqarfigineqarnermigut sulisinnaassutsini tamakkerlugu imaluunniit ilaannakortumik pissarsiareqqissinnaaneraa.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsen qulaajaasoqarneranut atatillugu nalilersimassappagu, sulisinnaassuseq inuup pineqartup immikkut suliniuteqarfigineqarneratigut ineriartortinneqarsinnaasoq, taava kommunalbestyrelsen tamatuminnga aalajangiissaaq qinnuteqartorlu piginnaanngorsaaqqinnissamut innersuullugu.

Imm. 4. Ataatsimiigiasut aggersaanermut najuutinngitsoornermi aamma qulaajaaffigineqarnermi imaluunniit piginnaanngorsarneqarnermi peqataanngitsoqartillugu kingunerisassanik Naalakkersuisut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 9. Inuit utaqqiisaagallartumik sulisinnaassutsimikkut annikillisisimasut piginnaanngorsaanermik ingerlatsissanngillat, qulaajaavigineqarnerup takutippagu maannakkut piginnaanngorsaanerup neriunaateqanngitsoq aamma sulisinnaassuseq pitsanngortinneqarsinnaanngitsoq.

Imm. 2. Piginnaanngorsaanissaq pissanngilaq uppersarneqarpat, imaluunniit pissutsit immikkuullarissut tunulequtaralugit ersarippat, pineqartoq sulisinnaassuseqanngitsoq siunissamilu sulisinnaassusaa ineriartortinneqarsinnaassanngitsoq.

Kapitali 4

Siusinaartumik pensionisiaqarnermut maalaaruteqartarfik

§ 10. Sulisinnaassuseq pillugu naliliinermut sumulluunniit attuumassuteqanngitsumik naammagittaalliutinik qitiusumik suliaqartussanik siusinaartumik pensionisiaqarneq pillugu naammagittaalliuteqartarfimmik Naalakkersuisut pilersitsissapput.

Imm. 2. Pensionisiaqarneq pillugu naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasissaanut naammagittaalliuuteqartarfiullu sulinissaanut, kiffartuussinikkut anguniagassaanut, piffissamilu atuuffiusumi naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuanit innersuussisoqareerneratigut naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa soraarsinneqartarnissaat pillugit kiisalu naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaanik akissarsisitsisarnissaq pillugu Naalakkersuisut aalajangersaassapput.

§ 11. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfik siulittaasoqassaaq inatsisilerituutut ilinniagaqarsimasumik, allanillu marlunnik ilaasortaqaassalluni. Siulittaasoq aammalu ilaasortat ukiut sisamat atuuttussanngorlugit toqqarneqartassapput. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfiup suliffeqarnikkut, isumaginninnikkut, peqqissutsikkut, ilinniartitaanikkut aammalu nakorsaqaarnikkut immikkut ilisimasaqartuussapput. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmi ilaasortat inuttut suliffeqarnikkullu immikkut ilisimasatik toqqammavigalugit toqqarneqartassapput.

Kapitali 5

Sulisinnaaneq pillugu naliliineq, nalileeqqinneq aalajangiinerlu.

Sulisinnaassutsimik nalilersuineq

§ 12. Qinnuteqaateqartup sulisinnaassusaa nalilersuiffigeriarlugu pineqartup tamakkiisumik sulisinnaassusiata procentia naatsorsorneqartassaaq.

Sulisinnaassuseq nalilersoqqittariaqarpoq

§ 13. Siusinaartumik pensionisiaqartinneqarsimasut aammalu 60-it inorlugit ukiullit, sulisinnaassusiat ukiut tallimakkaarlugit nalilersuiffigineqaqqinneqarlutillu aalajangiivigineqartassapput.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaqartitsinermi akissaatit allanngortinneqaratik ingerlatiinnarneqassapput, tamatumani naliliiffigineqarsimappat pineqartup sulisinnaassusia allannguuteqarsimanani siusinaartumik pensionisiaqarnissamut tunngavigineqarsimasut allannguuteqarsimanngitsut.

Imm. 3. Nalilerneqarsimappat innuttaasup sulisinnaassusia malunnaateqarluartumik allannguuteqarsimasooq, taava siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi pisartagaritinneqartut annikillisillugilluunniit qaffasinnerusunngorlugit aaqqiivigineqarsinnaapput.

Imm. 4. Nalilerneqarsimappat innuttaasup siusinaartumik pensionisiaqartinneqarnissaminut piumasaaqatigineqartut naammassisinnaajunnaarsimagai, taava siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq unitsinneqassaaq.

Imm. 5. Sulisinnaassutsip naliliiffigineqaqqinnissaa pinngitsoorneqarsinnaavoq, innuttaasoq § 9 imm. 2-mut pineqartunut ilaasutut naliliiffigineqarsimassappat aammalu ilimanaateqarsimappat sulisinnaassutsip tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pissarsiareqqissinnaassagaa.

Imm. 6. Sulisinnaassuseq pillugu isumasiuinissamik aamma sulisinnaassutsip procentikkaartumik aalajangiivigineqarnissaanut tunngavissanik, sulisinnaassutsillu nalilerneqarnissaanut

nalilersoqqinneqartarnissaanullu Naalakkersuisut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaassapput.

Uppernarsaatit aalajangiinerlu

§ 14. Piginnaanngorsaareernerup naammassereernerani §§ 12 aamma 13 naapertorlugu sulisinnaassutsip naliiffigineqarnera nalilersoqqinneqarneralu kommunalbestyrelsimit suliarineqassaaq, taamaattoq tak. § 9.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsi makku tunulequtaralugit aalajangiissaaq:

- 1) Nassuiaat, pineqartup ilinniagaqarnerup suliaqarnerullu tungaatigut piginnaasaanik unammilligassaanillu allaatigisaqartoq kiisalu pineqartup sulisinnaassusaa pillugu ineriartortitsinissaq annertusaanissarlu suliniutinik kommunalbestyrelsi aallarnisaasimappat allaatiginnittumik.
- 2) Nassuiaat, pineqartup sulisinnaassusaata ataavartumik annikillisimaneranik sunik tunngaveqarnerasoq allaatiginnittumik.

Imm. 3. Suut uppersnarsaatissatut tunngavigineqassasut pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 6

Pensionisiaqartitsinerit annertussusaat

§ 15. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisoq annikinnerpaamik pisartagarineqarsinnaasoq, qinnuteqaateqartut sulisinnaanera 51%-imiit 75% tikillugu annertussuseqarsimassappat.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiassat annikinnerpaat ukiumut tassaapput § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa affaat.

Imm. 3. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqarnermi pisartakkat appartinneqassapput, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartoq aammalu taassuma aapparisaata ukiumoortumik isertitarisaat, tamatumani ilanngunnagit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit, utoqqalinermi pensionisiat aammalu Nunani Avannarliit akornanni isumaginninnikkut Isumaqatigiissut naapertorlugu 28.000 kr.-it sinnerpatigit ilanngullugit § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit annertunerpaat affaatut tunniunneqartartut. Aapparisaqarsimagaanni taassuma isertitai siulliit 100.000 kr.-it ilanngunneqassanngillat.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiat annikinnerpaat §§ 20 aamma 21 naapertorlugit isertitatigut tunngaviit affaanik ikilisinneqassapput, § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa affaat ilanngullugit 28.000 kr.-it ilanngaatalugit.

§ 16. Akunnattumik siusinaartumik pensionisiaqartitsisoqassaaq qinnuteqaateqartup sulisinnaassusia 26%-ip 50%-illu akornanni annertussusilerneqarsimappat.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat akunnaatsumik annertussusillit ukiumut tassaapput § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa 2/3-ii.

Imm. 3. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit appartinneqassapput siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartoq aammalu taassuma aapparisaata ukiumoortumik isertitai, tamatumani ilanngunnagit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit, utoqqalinermi pensionisiat aammalu Nunani

Avannarliit akornanni isumaginninnikkut Isumaqtigiissut naapertorlugu 28.000 kr.-it sinnerpagit ilanngullugit § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit annertunerpaat pingasorarterutaatut tunniunneqartartut. Aapparisaqarsimagaanni taassuma isertitai siulliit 100.000 kr.-it ilanngunneqassanngillat.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiat akunnattumik annertussusillit §§ 20 aamma 21 naapertorlugit 2/3-nik ilanngarneqassapput, § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat annerpaartaasa pingajorarterutaannik ilallugit 28.000 kr.-inik ilanngarlugit.

§ 17. Qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqartinneqassapput, innuttaasut 0 – 25%-ip akornanni sulisinnaassuseqartut.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaq imm. 1 naapertorlugu ukiumut 110.664 kr.-nit tikillugit annertussuseqassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit appartinneqassapput siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartoq aammalu taassuma aapparisaata ukiumoortumik isertitai, tamatumani ilanngunnagit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit, utoqqalinermi pensionisiat aammalu Nunani Avannarliit akornanni isumaginninnikkut Isumaqtigiissut naapertorlugu 28.000 kr.-it sinnerpagit. Aapparisaqarsimagaanni taassuma isertitai siulliit 100.000 kr.-it ilanngunneqassanngillat. 400.000 kr.-it inorlugit isertitaqarsimagaanni sulisinnaajunnaarnersiutit qaffasinnerpaaffissaanit 20%-it ataallugit appartinneqarsinnaanngilaq, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartoq nammineq isertitaqarsimanngippat, taamaattorlu siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqartoqarsinnaanani 400.000 kr.-it sinnerlugit isertitaqarsimagaanni.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiallip sulisinnaassusia nalilersuiffigineqaqqissaaq, pineqartup pensionisiat saniatigut 80.000 kr.-inik isertitaqarsimassappat. Qaffasinnerpaamik pensionisiaqarnera allanngortinneqassanngilaq pineqartup sulisinnaassusianik nalilersuiffigineqarnerani.

Imm. 5. §§ 20 aamma 21-ni taaneqartutut qaffasinnerpaamik pensionisiat 100 %-imik appartinneqassapput, isertitatigut toqqammaviusut 28.000 kr.-inik ilanngarlugit qaffasinnerusimassappata.

§ 18. § 17, imm. 2 naapertorlugu siusinaartumik pensionisiat akinik iluarsiinermut naleqqersuut Naatsorsueqqissaartarfimmit naatsorsorneqartoq tunngavigalugu iluarsineqassapput. Siusinaartumik pensionisiat qaammatini 12-ni kingullerni annertussusissaat akit il.il. 1. julimi naatsorsorneqarsimanerat toqqammavigalugit annertussusilerneqartassapput. Akit nutaat tunniunneqartartussat naatsorsuinerup kingorna 1. januaarimiit atuutilersinneqartassapput.

Imm. 2. Akit il.il. pillugit nalilersuinerit annertussusaat 1. januarimiit toqqammavigineqalersussat pillugit Naalakkersuisut avammut nalunaaruteqartassapput.

§ 19. § 17 naapertorlugu qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqartitsineq immikkut pisoqartillugu, naleqquttumik akissarsiaqarfusumik suliffeqalernissamut piffissami ikaarsaarfusumi, akuersissutigineqarsinnaavoq sivisunerpaamik ukiut ataasiakkaarlugit, naak siusinaartumik pensionisiaqartoq sulisinnaassutsimigut qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqarnissamut pisinnaatitsinngikkaluartoq. Tamanna immikkut pissutsini atuutissaaq najugaqarfigisami naleqquttumik akissarsiaqarfusumik siusinaartumik pensionisiaqartoq suliffissaqartinneqanngippat. Siusinaartumik

pensionisiaqartoq naleqquttumik suliffissarsisinnaanissaa imaluunniit suliffimmik naleqquttumik pilersitsinissaq ingerlaavartumik periarfissarsiuussissalluni kommunalbestyrelsip pisussaaffigaa.

Imm. 2. Suliffeqarnissamut periarfissaqartillugu kommunalbestyrelsi innersuussisassaaq. Siusinaartumik pensionisiaqartoq suliffimmut innersuunneqartumut suliffik tulluartautilugu tiguisussaaitaavoq.

Imm. 3. Qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqartitsineq atorunnaassaaq qaffasinnerpaamik siusinaartumik pensionisiaqartitsinermut aallaqqaammut piumasaqaataasut eqquutsinneqarunnaarpata imaluunniit imm. 2 naapertorlugu suliffimmut innersuunneqartumut siusinaartumik pensionisiaqartoq itigartitsippat.

Imm. 4. Qaqugukkut suliffik tulluartaunersoq pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 7

Pensionit aningaasartaasa nalimmassartarneri, tunniussisarneq il.il.

Pensionit aningaasartaasa nalimmassartarneri

§ 20. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit ukiut tamaasa 1. januaarimi aaqqiivigineqartassapput, tak. §§ 15-18.

Imm. 2. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit ataavartumik aaqqiivigineqartassapput isertarisat annertuumik allannguuteqarsimappata, tak. §§ 15-17. Allannguutit atuutilersinneqassapput isertitat allanngorneraniit qaammatip tulliuttumi aallaqqaataanniit atuutilersuimik.

Imm. 3. Siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit tunniunneqartalernerannit aammalu piffissami isertitarisat annertuumik allannguuteqarsimatillugit, siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiutit naatsorsorneqassapput isertitariligassatut naatsorsuutigineqartut toqqammavigalugit.

§ 21. Siusinaartumik pensionisiaqartoq qitornartaarsimalluni sulinngiffeqarnermut atatillugu isertitami ilaanik annaasaqarpat, siusinaartumik pensionisiat piffissami sulinngiffeqarfiusumut nalimmassarneqassapput.

Paaqqinnittarfinni il.il. angerlarsimaffiup avataani inissisimagallarneq

§ 22. Siusinaartumik pensionisiaqartoq paaqqinnittarfimmut il.il. angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarallarpata tassanilu najugaqarneq pisortanit akilersorneqarpat, aamma siusinaartumik pensionisiaqartoq pilersuisussaaitaaffeqarpat imaluunniit angerlarsimaffimmut aningaasartuuteqarpat, siusinaartumik pensionisiat allannguuteqassanngillat.

Angerlarsimaffiup avataanut paaqqinnittarfinnut il.il. sivilisunerusumik inissinneqarneq

§ 23. Angerlarsimaffiup avataanut paaqqinnittarfimmut il.il. sivilisunerusumik inissiisoqartillugu tassanilu najugaqarneq pisortanit akilersorneqarpat, qaammammi nuuffiusumi aamma qaammammi tulliuttumi siusinaartumik pensionisiat allannguuteqassanngillat, tamatumalu kingorna siusinaartumik pensionisiat qaffasinnerpaaffisa 20 pct-ii tunniunneqartassapput.

Paaqqinnittarfimmiinnermi tapit il.il.

§ 24. Siusinaartumik pensionisiaqartoq inissinneqartoq, tak. §§ 22-23, pissutsit ataasiakkaat nalilersuiffigineratigut inuttut tapeqartinneqarsinnaavoq. Meeqqanut tapisiaqartoqartillugu taakkununga pisinnaatitaaffik allannguuteqassanngilaq.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaqartoq angerlarsimaffigisami avataani inissisimajunnaarpat, qaammatip tulluuttup aallaqqaataa aallarnerfigalugu siusinaartumik pensionisiat tunniunneqartarneri nanginneqassapput, tak. § 23.

Ilanngaassisarneq aamma nammineq akiliisarneq

§ 25. Angerlarsimaffiup avataani inissisimanermi siusinaartumik pensionisianik tunniussisarneq pillugu, ilaatigut paaqqinnittarfinni il.il. inissisimanermi siusinaartumik pensionisianik ilanngaassisarneq pillugu, kiisalu isumaginninnermi ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi inissinneqarnermi nammineq isertitaqarneq pissutigalugu akiliisarneq ilanngullugu Naalakkersuisut malittarisassanik ersarinnerusumik aalajangersaassapput.

Kapitali 8

Tapisiat

Meeqqanut tapit

§ 26. Siusinaartumik pensionisiallit meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut pilersuisussaatitaasut meeqqat ataasiakkaarlugit tapisiaqaatigissavaat. Tapiutit tapiutigineqartassapput pilersuisussaatitaaneq toqqaannartumik pilersuinerunersoq imaluunniit meeqqanut akilersuutininik akiliisarnikkut eqquutsinneqarnerisooq apeqquataatinngilaq.

Imm. 2. Pilersuisussaatitaaneq meeqqanut akilersuutininik akiliinikkut eqquutsinneqarpat, aningaasat meeqqanik akilersuutininik tiguisinnaatitaasumut il.il. meeqqanut kiisalu qitornavissiarthaarnermi tapinut Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat naapertorlugit tunniunneqartassapput.

Imm. 3. Meeqqanut tapit siusinaartumik pensionisiaqartunut nunattalu avataanut nunassissimasunut tunniunneqartussaannngillat.

§ 27. Meeqqanut tapit tunniunneqartarunnaassapput kinguliini patsisissaatitaasoq ataaseq arlallilluunniit eqquutsinneqarpata:

- 1) Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat imaluunniit pisortanit tamakkiisumik pilersorneqarpat,
- 2) Meerarineqartoq ilinniagaqarnersiutisiaqarpat, matumani aamma sulilluni sungiusarnerup nalaani tamatumunnga malittarisassat malillugit pisartagaqarpat,
- 3) Meerarineqartoq aapparminut, nalunaarsukkamik aapparminut meeqqamulluunniit nammineq pilersuisussaatitaalerpat.

§ 28. Meeqqamut tapeq nalinginnaasumik meeqqanut tapip agguarneratigut naatsorsorneqarsimasooq qaammatikkaartumik ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aalajangiiffigineqarsimanera toqqammavigalugit tunniunneqartassaaq, takuulli imm. 3.

Imm. 2. Pilersuisut tamarmik siusinaartumik pensionisiaqartuusimappata, siusinaartumik pensionisialinnut tamanut meeqqamut ataatsimut tapisiaq ataaseq tunniunneqartassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartoq meeqqamut tapimik akiliisussanngortitaasimappat, allatut isikkoqartumik akiliuteqartarnissaq isumaqatigiissutigineqarsimanngippat ukiup affakkaartumik tapisiaq tunniunneqartassaaq.

Imm. 4. Meeraq pineqartoq siusinaartumik pensionisialimmi najugaqarsimassanngippat, aammalu siusinaartumik pensionisialik akiliuteqartarnissamut pisussaaffilerneqarsimappat, meeqqamut tapeq inersimasumut akisussaatinneqartumut tunniunneqartassaaq.

Inummut tapit

§ 29. Inuttut tapit pisuni ataasiakkaani pisariaqartitsinermik nalilersuereernikkut sivisunerpaamik ukiumut ataasiakkaarlugit ingerlaavartumik imaluunniit immikkut pisariaqartitsinikkut ataasiarluni kommunalbestyrelsimut akuersissutigineqartassapput.

Imm. 2. Inuttut tapit utertillugit akileqquneqarsinnaapput:

1) Illersorneqarsinnaanngitsumik aningaasanik aqutsinerlunneq pissutigalugu inuttut tapit tunniunneqarpata, imaluunniit

2) Siusinaartumik pensionisiaqartoq inuttut tapinik pisartagaqartoq kingusinnerusukkut aningaasanik piffissamut pineqartumut inuttut tapinik assinganik siunertaqartumik pissarsisimappat.

Imm. 3. Utertillugit akileeqqusineq aatsaat piumasarineqarsinnaavoq siusinaartumik pensionisiaqartumut tapinik aningaasaliissuteqarnermut atatillugu utertitsisussaataitanermik ilisimatitsisoqarsimappat.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiaqartumut Kalaallit Nunaata avataani aalajangersimasumik najugaqartumut inuttut tapit tunniunneqassanngillat.

Imm. 5. Inuttut tapit pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 9

Allaffissorneq

§ 30. Inuit Kalaallit Nunaanni najugallit siusinaartumik pensionisianik, meeqqanut tapinik inuttullu tapinik qinnuteqaat kommunalbestyrelsimut tunniutissavaat. Inuit kommuneqarfiit killilersugaanerisa avataanni najugallit siusinaartumik pensionisianik, meeqqanut tapinik inuttullu tapinik qinnuteqaat Naalakkersuisunut tunniutissavaat

Imm. 2. Isumaginninnikkut isumannaallisaaneq pillugu Nunat Avannarliit isumaqatigiissutaat naapertorlugu siusinaartumik pensionisianik qinnuteqaat Naalakkersuisunut tunniunneqassaaq

Imm. 3. Inuup nammineerluni qinnuteqarsimanngitsup siusinaartumik pensionisiat pillugit kommunalbestyrelsi suliassamik aallartitsisinnaallunilu aalajangiisinnaavoq.

§ 31. Qinnuteqaatip tunniunneqarnerata aammalu piumasagaataasut naammassineqarnerisa kingorna qaammatip qinnuteqarfiusup tulliata aallaqqaataa aallarnerfigalugu siusinaartumik pensionisianik pisartagaqarsinnaatitaalerneq kommunalbestyrelsimit atuutilersinneqartassaaq.

§ 32. Inuit siusinaartumik pensionisiallit qinnuteqaqqaanngikkaluarlutik utoqqalinermi pensionisianik pisartagaqalissapput utoqqalinermi pensionisiaqalersinnaaneq naak taakkuninnga pisartagaqartinneqarnissaaq qinnutiginnikkaluarlugu angusimagunikku, inatsit manna tunngavigalugu pisartagarineqartut tamarmik ingerlaannartumik unitsinneqassapput.

Kapitali 10

Paasissutissiisusaatitaaneq, siusinaartumik pensionisiat atorunnaarsinneqarnerat misissuinissamullu pisinnaatitaaffik

§ 33. Siusinaartumik pensionisiallip kommuni imaluunniit Naalakkersuisut ilisimatittussaavai isertitatigut atugarisani allannguuteqarsimappata imaluunniit aningaasaqarniarnermi toqqammavigisat allannguuteqarsimappata, imatut paasillugu pisartagaqarsinnaanermut toqqammaviusut nalilersoqqinneqarnissaat pisariaqalersimasoq, soorlu pisartakkat unitsikkallartussanngortinneqarnerannik atorunnaarsinneqarnerannilluunniit kinguneqarsimasinnaallutik.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiat tunniunneqartarnerat unitsinneqassaaq, pisartagaqartitsinermt toqqammaviusut atorunnaarsimassappata.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartinneqartup imm. 1 naapertorlugu ilisimaarinninnini imaluunniit ilisimaarinnittariaqarnini naapertorlugu paasissutissiinissani sumiginnarsimaguniuk imaluunniit eqqunngitsumik tunngaveqarluni siusinaartumik pensionisiassanik pissarsisarsimaguni, taava eqqunngitsumik tunngaveqarluni pissarsiarisimasani utertittussanngussavai. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsi pisinnaatitaavoq ingerlaavartumik pensionisiarineqartunit allaninngaanniit matussusiissalluni, tamatumanili pineqaratik meeqqanut tapisiat.

§ 34. Kommunalbestyrelsip pisussaaffigivaa siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi tunniunneqartartut nakkutigissallugit, tassuunalu nakkutigissallugu siusinaartumik pensionisiaqarnissamut pisartagaqartariaqanngitsut pissarsitinneqartannginnissaat.

Kapitali 11

Tunniussaqaarneq

§ 35. Siusinaartumik pensionisiat tapiusinnaasullu tunniunneqartassapput qaammatikkaartumik siumoortumik.

§ 36. Siusinaartumik pensionisiaqartinneqartup imm. 1 naapertorlugu ilisimaarinninnini imaluunniit ilisimaarinnittariaqarnini naapertorlugu paasissutissiinissani sumiginnarsimaguniuk imaluunniit eqqunngitsumik tunngaveqarluni siusinaartumik pensionisiassanik pissarsisarsimaguni, taava eqqunngitsumik tunngaveqarluni pissarsiarisimasani utertittussanngussavai. Taamatut

aalajangiisimanerup nassataraa, kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaasoq inunnut ataasiakkaat pensionisiassaasa tunniunneqartarnerannut atatillugu nalinginnaasumik maleruagassat ileqqutullu atorineqartut avaqqullugit tunniussisarnissaminut, taamaasiornikkullu qulakkeerniarneqassasooq siusinaartumik pensionisiallip inuuniarnermini aalajangersimasumik akilertakkani akilertarsinnaallugillu saniatigut inuussutissaqarnissaminut akissaqarniartassasooq.

§ 37. Siusinaartumik pensionisiaqarnissamut piumasaqaataasut eqqortinneqarunnaarpata pisartagaqartitsineq qaammatip tulluittup naanerani unitsinneqarnissaa kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqassaaq. Tunniunneqartartunilli unitsitsineq, nunanut avannarlernut imaluunniit nunanut allanut EØS-imik isumaqatigiisummut atasunut nuunnermi piumasaqaatinik sulii eqquutsitsiffusimappat, Kalaallit Nunaat qimallugu nuunnermi qaammatip nuuffiusup naanerani pisassaaq.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiallip maqaasineqarluni nalunaarutigineqarneraniit qaammatip pingasut qaangiunneranni uumaneralu uppersarsarneqarsinnaanngippat pisartagaqartitsineq qaammatip tulluup aallaqqaataanit unitsinneqassaaq. Siusinaartumik pensionisiaqarneq atuukkunnaassaaq, siusinaartumik pensionisiaqarnerup unitsinneqarneraniit ukiup ataatsip qaangiunnerani siusinaartumik pensionisialik sulii uumanersoq uppersarsarneqarsinnaanngippat. Taamatut pisoqarsimatillugu siusinaartumik pensionisiassat unitsitsigallarnerup nalaani pineqartussaagaluit tunniunneqanngitsoornissaat.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiallip toqukkut qimagunneranut atatillugu aappaqarsimappat aapparimasanaanut siusinaartumik pensionisiat qammammi toqukkut qimaguffiusup naaneraniit qaammatip marluk tunniunneqassapput.

Kapitali 12

Ilanngaasiisinnaatitaaneq

§ 38. Siusinaartumik pensionisiat akiligassanut allatulluunniit pinngitsaalisasumik akiliitsiniarnermi pisortanut akiligassaqartoqartillugu taamaallaat attuumassuserneqarsinnaapput.

Kapitali 13

Naamagittaalliuteqarsinnaaneq

§ 39. Inatsisartut Inatsisaat manna toqqammavigalugu kommunalbestyrelsimit aalajangiisimanerit inatsisartut peqqussutaat Inunnik Isumaginninnerup aqunneqarnera aqqissuusaaneralu pillugit aalajangersakkat naapertorlugit Isumaginninnermi Maalaaruteqartarfimmut suliasanngortinneqarsinnaapput, taamaattoorli takuuk imm. 2.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarnermi isumasioqatigiit siusinaartumik pensionisiaqalersinnaanermut itigartitsilluni imaluunniit sulisinnaassutsip annertussusia pillugu naliliinerit nalileeqqillunuunniit aalajangiinerat §§ 12 siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmut suliasanngorteqqinneqarsinnaapput. Innuttaasup aalajangiinermik tigusineranit sap.ak. sisamat qaangiutisinnagit naamagittaalliut siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmut apuutereersimassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisiaqartitsisarneq pillugu maalaaruteqartarfimmit aalajangikkat, ingerlatsiveqarfinnut allanut suliasanngorteqqinneqarsinnaanngillat.

Kapitali 14

Aningaasalersuineq naatsorsuuserinerlu

§ 40. Siusinaartumik pensionisianut, meeqqat tapiinut inuttullu tapinut aningaasartuutit kommuninit tamakkiisumik akilerneqartassapput, takuuk § 44.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisiallit kommunit agguataarnerisa avataani aalajangersimasumik najugaqartut pensionisiaannut, meeqqanut tapisiaannut inummullu tapisiaannut aningaasartuutit Nunatta Karsianit akilerneqartassapput.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisialinnut Kalaallit Nunaata, Danmarkip Savalimmiulluunniit avataanni aalajangersimasumik najugaqartunut, siusinaartumik pensionisianut aningaasartuutit Nunatta karsianit akilerneqartassapput.

Imm. 4. Inatsisartut peqqussutaannik aqutsinermut aningaasartuutit oqartussaasutut akisussaasumit akilerneqartassapput.

§ 41. Qaammatit ukiup naanerata kingorna kingusinnerpaamik kvartalip siulliup qaangiunneraniit qaammatip ataatsip qanngiutinnginnerani kommunimi siusinaartumik pensionisianik pisartagaqartut pillugit kisitsisitigut paasissutissat kommunalbestyrelsip Naalakkersuisunut nalunaarutigissavai.

Imm. 2. Paasissutissat nalunaarutigineqartussat imarisassaasat ilusilersorneqarnissaallu pillugit malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.

Kapitali 15

Atuutilersitsinermi ikaarsaariarnermilu aalajangersakkat

§ 42. Inatsisartut inatsisaat 1. juli 2016 atuutilerpoq.

Imm. 2. Peqatigisaanik siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 7. maj 2007-imeersoq aamma Siusinaartumik pensionisiat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 13, 27. juni 2007-imeersoq atorunnaarsinneqassapput.

§ 43. Siusinaartumik pensionisialik inatsisip atuutisilernerani 60-nik ukioqalereersimanngitsoq, ukiut 5-t qaangiutsinnagit Inatsisartut inatsisaat manna toqqammavigalugu ukiut 5-t qaangiutsinnagit sulisinnaassutsiminnik naliliiffigineqartussaapput. Siusinaartumik pensionisialik inatsisip matuma atuutisilernerani 60-nik ukioqalereersimasooq imaluunniit § 9 imm. 2-naapertorlugu naliliiffigineqarsimaguni, nammineq aalajangiiffigisinnaavaa ilumut sulisinnaassutsini pillugu nalilersitsikkusunnerluni.

Imm. 2. Siusinaartumik pensionisialik inatsisip atuutisilerneraniit ukiut 5-t ingerlanerini sulisinnaassutsiminik nalilersuiffigineqarnikuunngitsoq, tak. imm. 1, ukiuni tulluittuni siusinaartumik pensionisiaqarnermi pensionisianik qaffasinnerpaanik pisartagaqartinneqassaaq.

Imm. 3. Siusinaartumik pensionisialik inatsisip atuutisilernerani 60-nik ukioqalereersimasooq, imaluunniit § 9, imm. 2 naapertorlugu inissisimasuusimasooq, § 17 naapertorlugu siusinaartumik qaffasinnerpaanik pensionisiaqaannassooq tamatumani kr. 80.000-it sinnerlugit saniatigut isertitaqarsimanngikkuni aammalu nammineerluni sulisinnaassutsini pillugu nalilersuiffigitinnissani kissaatigisimanngikkuniuk.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisiallit inatsisip atuutilernerani sulí 60-nik ukioqalersimanngitsut, sulisinnaanertik pillugu nalilersuiffigineqarsimanngitsut siusinaartumik pensionisiaat imak annertussuseqarsinnaapput:

- 1) siusinaartumik pensionisialik kisermaa^q ukiumut 109.000 kr.
- 2) siusinaartumik pensionisialik aappalik, tamatumanilu aapparisaq pisortanit pensionisiaqarsimanngippat ukiumut 109.000 kr.
- 3) siusinaartumik pensionisialik aammalu inooqatigalugu aapparisa^a siusinaartumik pensionisialik ukiumut 81.750,-.
- 4) siusinaartumik pensionisialik utoqqaliner^{mut} pensionisialimmik inooqatigalugu aappalik ukiumut 71.286,-.

Imm. 5. Imm. 4-mi pisartakkat taaneqartut Nunatsinni Naatsorsueqqissaartarfiup pisiassat akii pillugit nalunaarsuisarnera (forbrugerprisindeks) naapertorlugu allannguutai naapertorlugit aaqqiivigineqartassapput. Siusinaartumik pensionisia^t 3%-mik aaqqiivigineqartassapput, pisiassan^{ut} akit 3%-mik allannguuteqarsimagaangata. Aaqqiissuteqarneq pisassaa^q tulliuttumi 1. januar-imiit, tamatumanimi aallaavigineqassammat 1. julimi nioqqutissat akiisa naatsorsorneqarneranni killiffigisaq.

Imm. 6. 1. januarimi aaqqiissutigineqartussat pillugit Naalakkersuisut avamm^{ut} nalunaaruteqartassapput.

Imm. 7. Siusinaartumik pensionisia^t appartinneqassapput siusinaartumik pensionisialik aapparisaaluunniit, saniatigut imak isertitaqarnerat pissutigalugu, tamatumanili pineqanngillat Nunani Avannarlerni Isumaginninnikkut sillimmatit pillugit Isumaqatigiissutit:

- 1) Ukiumut 28.000 kr.-nit siusinaartumik pensionisialimm^{ut} kisermaam^{ut}.
- 2) Aappariinn^{ut} ukiumut 42.000 kr.-nit, tamarmik siusinaartumik pensionisiaqarsimappata.
- 3) Aappariinn^{ut} 42.000 kr.-nit arlaa siusinaartumik pensionisiaqarsimappat, aappaalu pisortanit pensionisiaqartinneqarsimanngippat.
- 4) Aappariinn^{ut} 70.000 kr., arlaa siusinaartumik pensionisiaqarsimappat, aappaalu utoqqaliner^{mut} pensionisiaqarsimalluni.

Imm. 8. Siusinaartumik pensionisia^t appaallatsinneqartassapput saniatigut isertitaqarneq apeqqutaatillugu, taavalu tunniunneqartarunnaassallutik isertitarisat ukunanit annertunerulersimassappata:

- 1) Siusinaartumik pensionisialik kisermaa^q ukiumut 180.000 kr.-nit.
- 2) Siusinaartumik pensionisiallit aappariit tamarmik siusinaartumik pensionisiallit, 270.000 kr.-nit.
- 3) Siusinaartumik pensionisialik aapparisaalu pisortanit pensionisiaqartinneqanngitsoq, aappariinn^{ut} ukiumut 270.000 kr.-nit.
- 4) Siusinaartumik pensionisialimm^{ut} aapparisa^a utoqqaliner^{mut} pensionisialik, aappariinn^{ut} ukiumut 300.000 kr.-nit.

Imm. 9. Naalakkersuisut siusinaartumik pensionisia^t pillugit isertitatigut killissarititat qanoq annertutigissanersut aalajangersaavigisassavaat.

Imm. 10. Imm. 4-8-mi pisartakkat qummullu killissarititat taaneqartut atorunnaassapput, siusinaartumik pensionisiaqartarner^{mut} nalilersuineq isumannaarneqarsimappat, kingusinnerpaamillu inatsisip atuutilerneraniit ukiut 5-t qaangiunnerisigut.

§ 44. Inatsisip atuutilereernerani ukiut tallimat ingerlanerini siusinaartumik pensionisiaⁿut meeqqanullu tapiissutin^{ut} aningaasartuutit affaat nunatta karsianit affaallu kommunimit § 26 naapertorlugu

akilerneqassapput. § 29 naapertorlugu inummut tapinut aningaasartuutit kommunimit akilerneqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, ulloq 9. december 2015

Kim Kielsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut